

BROSZURA INFORMACYJNA

MEDIACJA

Zadanie finansowane ze środków przekazanych przez Miasto Białystok,
pochodzących z budżetu Państwa z części pozostającej w dyspozycji Wojewody Podlaskiego.

1. CZYM JEST MEDIACJA?

Jeżeli możliwe jest zawarcie ugody między stronami to mediacja jest najlepszym wyborem.

Mediacje od łacińskiego „*mediatio*” od „*mediare*” - być w środku, pośredniczyć; od „*medius*” - środkowy; bezstronny. Metoda rozwiązywania sporów, w której osoba trzecia pomaga stronom we wzajemnej komunikacji, określeniu interesów i kwestii do dyskusji oraz dojściu do wspólnie akceptowalnego konsensu. Proces ten ma charakter dobrowolny, poufny i nieformalny.

W dobie pandemii koronawirusa mediacje można również przeprowadzić w trybie elektronicznym (e-mediacja) to proces rozwiązywania konfliktu przy użyciu środków porozumiewania się na odległość.

Skuteczność mediacji potwierdzają wszystkie statystyki z jej zastosowania m.in. w USA i Unii Europejskiej.

Wskazują one, że przez mediację da się rozwiązać ok. 70% - 80% sporów, a mediacje są udane w 60% do 80 % przypadków.

2. RODZAJE MEDIACJI:

- **mediacja sądowa**

Sąd wyznacza mediatora z listy stałych mediatorów sądowych.

Mediator kontaktuje się ze stronami, zaprasza na spotkanie.

Mediacja sądowa ma ustawowo ustalony termin realizacji oraz określone koszty postępowania. Jej koszty regulują odpowiednie przepisy.

- **mediacja pozasądowa**

Tu osobę mediatora wybierają strony. Zgłaszają się do niego razem lub robi to jedna strona postępowania.

Strony wspólnie ustalają termin spotkania, a mediator proponuje miejsce przeprowadzenia mediacji.

Koszty mediacji pozasądowej określa umowa mediatora ze stronami.

3. KAŻDA MEDIACJA MUSI SPEŁNIAĆ OKREŚLONE ZASADY, SĄ TO:

Dobrowolność - w każdej chwili można zrezygnować z mediacji, można również zmienić osobę mediatora. Mediacja nie może być prowadzona pod przymusem. Może być prowadzona po wyrażeniu na nią pisemnej zgody.

Poufność - mediator jest zobowiązany do zachowania w tajemnicy wszystkiego czego dowiedział się podczas mediacji od stron. Oznacza to również, że mediator nie może być wzywany do sądu w charakterze świadka.

Neutralność - mediator musi być neutralny. Mediator nie decyduje o czym strony będą rozmawiać, ani o tym jak spór powinien być rozwiązany.

Bezstronność - mediator musi być bezstronny. Nie może faworyzować jakiejś strony. Mediator stwarza im jednakowe możliwości w reprezentowaniu swoich zdań i punktów widzenia.

Akceptowalność - to zasada dotycząca osoby mediatora. Uczestnicy postępowania muszą zaakceptować osobę mediatora i jego pomoc w dochodzeniu do porozumienia.

4. JAKI JEST CEL MEDIACJI?

Celem mediacji jest rozwiązanie konfliktu pomiędzy stronami.

Mediator nie rozstrzyga kto ma rację, kto jest winny, ani „jak to naprawdę było” - nie staje po żadnej ze stron.

Nikt nie narzuca stronom rozwiązania sporu, to one same są odpowiedzialne za wynik i przebieg mediacji.

5. JAKIE SĄ ZALETY MEDIACJI?

1. Dbą o zapewnienie zdrowych i prawidłowych relacji międzyludzkich,
2. Pomaga w budowaniu porozumienia i zrozumienia,
3. Zwiększa możliwość usunięcia konfliktu, do jakiego doszło między stronami,
4. Umożliwia stronom samodzielne wypracowanie rozwiązania problemu,
5. Daje stronom możliwość decydowania o wyniku mediacji,
6. Gwarantuje równorzędną pozycję wszystkich stron konfliktu lub sporu,
7. Zaspokaja potrzebę podzielenia się swoim punktem widzenia,
8. Strony same wypracowują rozwiązanie,
9. Mediacja sprawia, że postępowanie sądowe jest znacznie krótsze,
10. Zmniejsza wysokość kosztów postępowania,
11. Realizuje konstytucyjną zasadę dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

JAKIE SĄ WADY MEDIACJI?

1. Istnieje ryzyko niedogadania się stron.

6. JAK PRZEBIEGAJĄ MEDIACJE?

Mediacje są podzielone na etapy.

Pierwszym są spotkania indywidualne mediatora z każdą ze stron mediacji.

Podczas tego spotkania mediator omawia zasady, reguły, cele i korzyści mediacji.

Mediator dowiaduje się o tym co jest przedmiotem sporu.

Jeśli strony wyrażają zgodę na mediację, dochodzi do spotkania wspólnego stron przy udziale mediatora i wypracowania zadawalającego rozwiązania sporu.

Istnieje jednak możliwość prowadzenia mediacji pośredniej – bez jednoczesnego udziału obu stron, jeżeli byłoby to kłopotliwe dla którejś z nich.

Mediator jest pośrednikiem w przekazywaniu punktu widzenia i oczekiwań stron.

Ostatnim etapem mediacji jest podpisanie ugody. Mediator jest zobowiązany dopilnować realności i konkretności podpisywanego porozumienia, oraz tego, aby była ona zgodna z prawem.

7. JAKA JEST ROLA MEDIATORA?

Tak jak wynika z zasad mediacji. Mediator musi być bezstronny. W równym stopniu wspiera obie strony. Każda ze stron otrzymuje taką samą szansę na zaprezentowanie własnej argumentacji.

Mediator kieruje spór w kierunku jego rozwiązania.

Mediator niczego nie narzuca, nie sugeruje, jego praca opiera się na neutralności i równomiernemu wspieraniu stron w kierunku wybranego przez nich rozwiązania problemu.

8. JAK ROZPOCZĄĆ MEDIACJĘ W BIAŁYMSTOKU?

Mediację możemy rozpocząć na każdym etapie trwania sporu.

Wystarczy wtedy zgłosić się do ośrodka mediacyjnego z prośbą o przeprowadzenie mediacji.

Formalne wszczęcie mediacji może nastąpić na dwa sposoby:

- w drodze umowy pomiędzy stronami konfliktu (ustnie)
- poprzez skierowanie sprawy przez sąd.

Wszczęcie ustne

Osoby będące ze sobą w konflikcie umawiają się na mediację, a następnie składają wybranemu przez siebie mediatorowi wniosek o przeprowadzenie mediacji.

W praktyce wniosek ten wypełnia się najczęściej na pierwszym spotkaniu mediacyjnym.

W większości ośrodków zajmujących się mediacją, można uzyskać gotowy do wypełnienia formularz wniosku, w którym określa się (m.in.) strony mediacji, osobę mediatora i przedmiot sporu.

Jeżeli jedna ze stron chciałaby zaprosić do mediacji drugą stronę i nie wie jak to zrobić, to najlepiej jeżeli zwróci się o pomoc do mediatora.

Skierowanie sprawy przez sąd

Sąd może skierować sprawę do mediacji tylko jeden raz w toku postępowania.

Może to zrobić z własnej inicjatywy lub na zgodny wniosek stron.

W praktyce jedna ze stron podczas rozprawy występuje z inicjatywą przeprowadzenia mediacji i jeżeli druga strona się na to zgodzi - sąd przychyli się do wniosku.

Sąd wyznacza 30 dni na przeprowadzenie mediacji, o ile strony nie wniosą o wyznaczenie dłuższego terminu.

W trakcie mediacji strony mogą też zgodnie wnieść o przedłużenie czasu na jej przeprowadzenie.

Rozpoczęcie mediacji jest możliwe na każdym etapie sporu:

- przed złożeniem sprawy do sądu,

- gdy toczy się sprawa w sądzie,
- a także po jej zakończeniu (np. o zmianę wysokości alimentów).

Mediacja może toczyć się także niezależnie od sądu, gdy nie mamy zamiaru składać swojej sprawy do rozstrzygnięcia przez Wymiar Sprawiedliwości.

	MEDIACJA	POSTĘPOWANIE SĄDOWE
Średni czas trwania	~1 - 30 dni	~ 580 - 830 dni
Kontrola tempa	strony	sąd
Kontrola przebiegu	strony	sąd
Kontrola rezultatu	strony i mediator	sąd
Komunikacja stron	intensywna	brak
Poufność / dyskrecja	pełna / duża	brak / brak
Koszty	niskie	wysokie
Formalizm	brak	wysoki
Dalsza współpraca	możliwa	bardzo trudna

Dyżury mediatorów w Sądzie Rejonowym w Białymstoku.

Bezpłatne konsultacje dla osób zainteresowanych rozwiązywaniem sporów drogą mediacji prowadzone są w budynku Sądu Rejonowego w Białymstoku na I piętrze w pokoju B113. Pokój mediacji czynny jest w poniedziałki, wtorki i środy w godzinach 9.30 - 13.00.

W pokoju mediacji dyżurują zawodowi mediatorzy udzielający bezpłatnych informacji na temat mediacji.

Celem inicjatywy realizowanej we współpracy z podlaskim środowiskiem mediatorów jest promowanie wśród społeczeństwa polubownego rozwiązywania sporów oraz propagowanie w strukturach sądownictwa powszechnego zarówno samej idei mediacji, jak też przeprowadzanie posiedzeń mediacyjnych (spotkań informacyjnych), o których stanowi kodeks postępowania cywilnego.

Dyżury mediatorów w Sądzie Okręgowym w Białymstoku.

Bezpłatne konsultacje dla osób zainteresowanych rozwiązywaniem sporów drogą mediacji są prowadzone w „Pokoju Mediatorów” (pomieszczenie na I piętrze nr pokoju A-108, tel. 85 7459342) w budynku Sądu Okręgowego w Białymstoku.

Dyżury mediatorów odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 14.00.

Punkty Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

W ramach prowadzenia trzech punktów nieodpłatnych porad prawnych **przez Fundację Spe Salvi** na obszarze Białegostoku w budynku przy ul. Św. Rocha 3 w wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godzinny dziennie.

W przypadku świadczenia nieodpłatnej mediacji udzielana pomoc będzie polegała na:

1. poinformowaniu osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
2. przygotowaniu projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
3. przygotowaniu projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
4. przeprowadzeniu mediacji;
5. udzieleniu pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

*Z uwagi na obowiązujący stan epidemii, udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w punktach prowadzonych przez Miasto Białystok, **odbywa się wyłącznie telefonicznie bądź z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość poza lokalem punktu**, stosownie do art. 28a ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2232).*

